

เอเปค 2006

ข้อมูลพื้นฐาน

- สมาชิกเอเปคมีทั้งหมด 21 เขตเศรษฐกิจ ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไน คารูซาลาม แคนาดา ชิลี จีน เขตบริหารพิเศษฮ่องกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี เปรู ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ จีนไทเป ไทย สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม
- กลุ่มสมาชิกเอเปคมีผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติรวมกันกว่า 19 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ 50 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของโลก มีสัดส่วนการค้าร้อยละ 41 ของมูลค่าการค้าโลก และสัดส่วนการค้าระหว่างไทยกับสมาชิกเอเปคสูงถึงร้อยละ 70 ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทยทั้งหมด
- เป้าหมายของเอเปค (เป้าหมายโบกอร์) คือ การส่งเสริมการเปิดเสรีด้านการค้าและการลงทุนในภูมิภาคโดยเริ่มจากสมาชิกที่พัฒนาแล้วภายในปี 2553 (ค.ศ. 2010) และสำหรับสมาชิกกำลังพัฒนาภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020)

เอเปคปี 2006

เวียดนามเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปค ประจำปี 2006 โดยมีหัวข้อหลัก (theme) คือ "Towards a Dynamic Community for Sustainable Development and Prosperity" และหัวข้อย่อย (subthemes) 4 หัวข้อคือ 1) Enhance Trade and Investment with the Busan Roadmap and Doha Development Agenda 2) Strengthen Economic and Technical Cooperation for Bridging the Gap and for Sustainable Development 3) Improve Secure and Favorable Business Environment และ 4) Promote Community Linkages การประชุมที่สำคัญ คือ การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 18 และการประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 15-16 และ 18-19 พฤศจิกายน 2549 ตามลำดับ ณ กรุงฮานอย

ผลลัพธ์ที่สำคัญประจำปีเอเปค 2006

1. สนับสนุนการส่งสัญญาณและเจตนารมณ์ทางการเมืองที่ชัดเจนว่า ต้องการให้มีการฟื้นการเจรจาการค้าพหุภาคีรอบโดฮา (DDA) ขึ้นใหม่ และให้การเจรจานำไปสู่การสรุปผลที่สมดุลและมีผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อการพัฒนา รวมทั้งเรียกร้องให้ทุกฝ่ายแสดงความยืดหยุ่นในการเจรจาและพร้อมที่จะสละผลประโยชน์เพื่อให้เกิดความคืบหน้าในการเจรจาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการลดการอุดหนุนและส่งเสริมการเข้าสู่ตลาดของสินค้าเกษตร การลดภาษีสินค้าอุตสาหกรรมและการค้าบริการ โดยที่ประชุมผู้นำฯ ได้รับรองแถลงการณ์แยกในเรื่องดังกล่าว และร่วมแสดงความยินดีกับเวียดนามที่เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) เป็นลำดับที่ 150 และสนับสนุนรัสเซียให้เข้าเป็นสมาชิก WTO ในลำดับต่อไป

2. เน้นความสำคัญของการจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีที่มีคุณภาพ โดยที่ประชุมเห็นชอบการจัดทำ model measures ที่ควรบรรจุไว้ในความตกลงเขตการค้าเสรี 6 เรื่อง ได้แก่ ความโปร่งใส มาตรการกีดกันการค้าทางเทคนิค การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ การระงับข้อพิพาท การค้าสินค้าและความร่วมมือ โดยไทย

(กระทรวงการต่างประเทศ) เป็นผู้ร่าง model measures เรื่องความร่วมมือ นอกจากนี้ ที่ประชุมสนับสนุนให้จัดทำ model measures ในบทอื่นให้ได้มากที่สุดภายในปี 2551 ตามแนวทางปูซาน

3. ที่ประชุมผู้นำฯ ได้หารืออย่างกว้างขวางในเรื่องเขตการค้าเสรีของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (FTAAP) และเห็นว่า FTAAP เป็นลู่ทางระยะยาวประการหนึ่งของเอเปค และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสศึกษาเรื่องนี้ และรายงาน ผลต่อที่ประชุมผู้นำฯ ครั้งที่ 15 ที่นครซิดนีย์ในปี 2550

4. จัดทำแผนปฏิบัติการฮานอย (Hanoi Action Plan) ซึ่งกำหนดมาตรการในรายละเอียดของกิจกรรม และการดำเนินการด้านต่างๆ ทั้งด้านการค้า การลงทุนและความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกเอเปคตามแนวทางปูซานสู่เป้าหมายโบกอร์ พร้อมกำหนดดำเนินการให้แล้วเสร็จ

5. ให้ความสำคัญกับประเด็นความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาและการเติบโตของภูมิภาค อาทิ โรคติดต่อร้ายแรง การก่อการร้าย ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ความมั่นคงทางพลังงานและความยากจน โดยในปีนี้ที่ประชุมเห็นชอบการต่ออายุคณะทำงานเฉพาะกิจด้านการต่อต้านการก่อการร้าย

6. ผู้นำหลายเขตเศรษฐกิจ ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐฯ นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ รัสเซีย จีน แคนาดา และออสเตรเลีย แสดงความกังวลต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของภูมิภาคซึ่งเป็นผลกระทบจากการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีและเรียกร้องให้ปฏิบัติตามข้อมติสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ฟื้นฟูการเจรจาหกฝ่ายโดยเร็ว

7. ส่งเสริมการปฏิรูปเอเปคอย่างต่อเนื่อง โดยในปีนี้ได้แต่งตั้งตำแหน่ง Chief Operation Officer (COO) เพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการของสำนักเลขาธิการเอเปค และการทบทวนบทบาทและหน้าที่กลไกต่างๆ ของเอเปค

8. จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกาบริจาคเงินให้แก่กองทุน APEC Support Fund ซึ่งเป็นกองทุนที่สนับสนุนโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถแก่เขตเศรษฐกิจกำลังพัฒนา

9. รัสเซียได้เสนอตัวที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอเปคปี 2554

สถานะล่าสุด

1. ออสเตรเลียจะเป็นเจ้าภาพการประชุมเอเปคปี ค.ศ. 2007 และได้กำหนดหัวข้อหลักสำหรับการประชุมเอเปคปี 2007 ว่า "Strengthening our Community, Building a Sustainable Future"

2. การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปค ครั้งที่ 1/2007 จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 15-26 มกราคม 2550 ณ กรุงแคนเบอร์รา โดยในการประชุมครั้งนี้จะเน้น 5 ประเด็นที่สำคัญประกอบด้วย (1) การรวมตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาเรื่อง FTAAP (2) เรื่องการปฏิรูปโครงสร้างทาง

เศรษฐกิจและประเด็นที่เรียกว่า behind-the-border (3) ประเด็นเรื่องพลังงาน (4) เรื่องการปฏิรูปเอเปค และ (5) การเพิ่มปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ABAC

ท่าทีไทย

1. ไทยสนับสนุนการฟื้นการเจรจา DDA และในประเด็นเรื่องการจัดทำเขตการค้าเสรี เห็นว่า สมาชิกเอเปคควรมุ่งมั่นไปสู่การบรรลุเป้าหมายโบกอร์ และการแสวงหาเป้าหมายใหม่ยังมีช่องทางเร่งด่วนหรือเป็นทางเลือกของเอเปคในเวลา
2. ผลักดันจัดทำ model measures ในบทอื่นซึ่งยกร่างโดยไทย (มาตรการด้านสุขอนามัย มาตรการการต่อต้านการทุจริต และมาตรการการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุน) ให้แล้วเสร็จภายในปี 2550
3. ไทยย้ำความสำคัญของการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงของมนุษย์ โดยการประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเปคครั้งที่ผ่านมานายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่างกรณีใช้หวัดนกและแนวทางแก้ไขของไทยที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และเสนอว่า การดำเนินการในกรอบต่างๆ จะต้องเกื้อกูลกัน อาทิ ACMECS กำลังวางแผนป้องกันและควบคุมไข้หวัดนกโดยเสริมแผนปฏิบัติการใช้หวัดนกของเอเปค
4. ไทยให้ความสำคัญกับการปฏิรูปเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาองค์กรที่สร้างสรรค์ต่อไป

เอกสารประกอบที่สำคัญ

1. ปฏิญญาฮานอย
2. แถลงการณ์ผู้นำเศรษฐกิจเอเปคเรื่องการเจรจาการค้าพหุภาคีรอบโดฮา
3. แผนปฏิบัติการฮานอย
4. แถลงการณ์ร่วมของผู้นำเศรษฐกิจเอเปคเรื่องการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี
5. แถลงการณ์ร่วมของรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ 18
6. สรุปผลกิจกรรม/การประชุมที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเปค

* * * * *

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

มกราคม 2550